

Uudenmaan hallitusohjelmatavoitteiden edunvalvonta

Maakuntahallitus 26.09.2022 § 91

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se käy keskustelun luonnoksesta Uudenmaan liiton hallitusohjelmatavoitteiksi 2023. Ne tuodaan hyväksyttäväksi seuraavaan hallituksen kokoukseen. Tavoitteet on valmisteltu laaja-alaisessa yhteistyössä alkusyksyn aikana ja ne pohjautuvat Uusimaa-ohjelman kolmeen strategiseen kärkitavoitteeseen, sekä neljäntenä kokonaisuutena Uudenmaan erityispiirteisiin kuntatalouden ja hyvinvointialueiden näkökulmasta.

Selostus

Uudenmaan liiton hallitusohjelma-tavoitteissa on pyritty huomioimaan alueen kuntien ja yhteistyötahojen tavoitteet ennen kaikkea niissä kysymyksissä, jotka ovat koko maakunnalle tärkeitä ja yhteisiä, ja erityisesti Uudellemaalle ainutlaatuisia suhteessa muihin Suomen maakuntiin.

Hallitusohjelmatavoitteet noudattavat Reilusti edellä - Uusimaa-ohjelman 2022-25 kolmea strategista kärkeä (Uusimaa saavuttaa hiilineutraalisuuden, TKI-panostukset kasvavat 5 %:iin BKT:stä sekä työllisyysaste 80 %:iin vuoteen 2030 mennessä). Lisäksi neljäntenä teemana on otettu mukaan kuntatalouden ja hyvinvointialueiden seuraavan hallituskauden Uudellemaalle keskeisimmät erityiskysymykset.

Uudenmaan liiton hallitusohjelman pää- ja alateemat ovat otsikkotasolla seuraavat:

Tavoite 1. Kohti hiilineutraalia Suomea - Uudenmaan tavoitevuosi on 2030

- 1.1. Vauhditetaan energiasiiirtymää ja kasvatetaan Suomen energiaturvallisuutta ja -riippumattomuutta, ensi sijassa polttoon perustumattomilla uusiutuvan energian tuotantomuodoilla
- 1.2. Nopeutetaan liikenteen päästövähennystavoitteita sekä luodaan edellytyksiä fossiilisista liikennepolttoaineista luopumiselle ja älyliikenteelle.
- 1.3. Luodaan kiertotaloudesta Suomen uusi kasvun suunta.

Tavoite 2. Tulevaisuuden kasvua Suomelle Uudenmaan avulla

- 2.1. Suomalainen aluepolitiikka tuottamaan kestäväää kasvua.
- 2.2. Vahvistetaan kansallista tutkimus-, kehitys ja innovaatiotoimintaa (TKI) - Uudenmaan tavoite on saavuttaa 5 % alueen BKT:stä 2030.
- 2.3. Panostetaan maankäyttöön, liikkumiseen ja logistiikkaan siellä, missä siitä saadaan suurin hyöty.
- 2.4. Vahvistetaan pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan turvallisuutta, turvallisuustyötä sekä varautumista.

Tavoite 3. Nostetaan Uudenmaan työllisyysaste 80 prosenttiin

- 3.1. Lisätään aloituspaikkoja sinne, missä väestörakenteen pohjalta on huomattavin kasvava tarve.
- 3.2. Edistetään kansainvälisten osaajien sekä yritysten valmiutta asettautua ja sitoutua Uudenmaalle.

- 3.3. Panostetaan maahanmuuttajien työllisyyteen kansallisena voimavarana.
- 3.4. Panostetaan Uudenmaan työllisyysasteen kohottamiseen kansallisena erityiskysymyksenä.

Tavoite 4. Turvataan kuntien rahoituspohja kasvavilla alueilla niiden erityistarpeet huomioiden

- 4.1. Kannusteet tukemaan kuntien omaehtoista kestäväää kasvua - uudistus valtionosuuksiin ja tasausmekanismiin.
- 4.2 Turvataan hyvinvointialueiden palvelut rahoituksen kriteerejä täsmentämällä.

Nyt käsiteltävänä olevan luonnoksen lisäksi Uudenmaan liitto on parhaillaan kokomassa tausta-aineistoa esitettävistä tavoitteista vaikuttamistyön tueksi, sekä tuottaa ytimekkään hand-outin keskeisistä tavoitteista.

Asian tausta

Suomen eduskuntavaalit järjestetään 2.4.2023. Uudenmaan liiton hallitusohjelman valmistelussa on pyritty rakentamaan lähestymistapaan; mitä Uusimaa haluaa yhdessä Suomen hallituksen kanssa tehdä ensi vaalikaudella, jotta koko Suomi menestyy myös tulevaisuudessa. Olemme olleet kansainvälisesti kilpailukykyinen maakunta jo pitkään, mutta erityisesti nyt globaali toimintaympäristö ja erilaiset kriisit vaikeuttavat Uudenmaan mahdollisuutta jatkossa enää toimia koko maan hyvinvoinnin generoijana. Siksi Uusimaa ei sitä voi menestyä Suomen kansainvälisimpänä veturimaakuntana yksin, vaan tarvitsee aiempaa tiiviimpää yhteistyötä ja synergiaa Valtioneuvoston kanssa eri tasoilla.

Uudenmaan liiton toimisto on valmistellut elo-syyskuun aikana hallitusohjelmataavoitteita laaja-alaisesti hyödyntäen monipuolisesti omaa ja sidosryhmien asiantuntemusta. Luonnoksesta on keskusteltu mm. maakuntahallituksen nimeämässä erillisessä työryhmässä, sekä kuntajohtajien, kuntajohtajakokouksen valmistelusihteeristön ja elinkeinojohtajien asiantuntijaryhmän kokouksissa.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus käy keskustelun luonnoksesta Uudenmaan liiton hallitusohjelmataavoitteiksi 2023.

Päätös:

Maakuntahallitus antoi evästyksen asian valmisteluun ja totesi, että asia tuodaan seuraavaan kokoukseen päätettäväksi.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Outi Ervasti

Maakuntahallitus 24.10.2022 § 100

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää hyväksyä Uudenmaan liiton hallitusohjelmataavoitteet 2023 ja viedä ne tiedoksi valtuustolle.

Selostus

Uudenmaan liiton hallitusohjelmataavoitteissa on pyritty huomioimaan alueen kuntien ja yhteistyötahojen tavoitteet ennen kaikkea niissä kysymyksissä, jotka ovat koko maakunnalle tärkeitä ja yhteisiä, ja erityisesti Uudellemaalle ainutlaatuisia suhteessa muihin Suomen maakuntiin.

Hallitusohjelmataavoitteet liittyvät Reilusti edellä - Uusimaa-ohjelman 2022-25 kolmeen strategiseen kärkeen (Uusimaa saavuttaa hiilineutraalisuuden, TKI-panostukset kasvavat 5 %:iin BKT:stä sekä työllisyysaste 80 %:iin vuoteen 2030 mennessä). Lisäksi neljäntenä teemana on Uudellemaalle tärkeimmät kysymykset kuntatalouteen ja hyvinvointialueisiin liittyen seuraavalla hallituskaudella.

Uudenmaan liiton hallitusohjelman pää- ja alateemat ovat otsikkotasolla seuraavat:

Tavoite 1. Kohti hiilineutraalia Suomea - Uudenmaan tavoitevuosi on 2030

- 1.1. Vauhditetaan energiasiirtymää ja kasvatetaan Suomen energiaturvallisuutta ja -riippumattomuutta, ensi sijassa poltton perustumattomilla uusiutuvan energian tuotantomuodoilla ja luonnon monimuotoisuudesta huolehtien
- 1.2. Nopeutetaan liikenteen päästövähennystavoitteita sekä luodaan edellytyksiä fossiilisista liikennepolttoaineista luopumiselle ja älyliikenteelle.
- 1.3. Luodaan kiertotaloudesta Suomen uusi kasvun suunta.

Tavoite 2. Tulevaisuuden kasvua Suomelle Uudenmaan avulla

- 2.1. Suomalainen aluepolitiikka tuottamaan kestäväää kasvua.
- 2.2. Vahvistetaan kansallista tutkimus-, kehitys ja innovaatiotoimintaa (TKI) - Uudenmaan tavoite on saavuttaa 5 % alueen BKT:stä 2030.
- 2.3. Panostetaan maankäyttöön, liikkumiseen ja logistiikkaan siellä, missä siitä saadaan suurin hyöty.
- 2.4. Vahvistetaan pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan turvallisuutta, turvallisuustyötä sekä varautumista.

Tavoite 3. Nostetaan Uudenmaan työllisyysaste 80 prosenttiin

- 3.1. Lisätään aloituspaikkoja sinne, missä väestörakenteen pohjalta on huomattavin kasvava tarve.
- 3.2. Edistetään kansainvälisten osaajien sekä yritysten valmiutta asettautua ja sitoutua Uudellemaalle.
- 3.3. Panostetaan maahanmuuttajien työllisyyteen kansallisena voimavarana.
- 3.4. Panostetaan Uudenmaan työllisyysasteen kohottamiseen kansallisena erityiskysymyksenä.

Tavoite 4. Turvataan kuntien rahoituspohja kasvavilla alueilla niiden erityistarpeet huomioiden

- 4.1. Kannusteet tukemaan kuntien omaehtoista kestäväää kasvua - uudistus valtionosuuksiin ja tasausmekanismiin.
- 4.2 Turvataan hyvinvointialueiden palvelut rahoituksen kriteerejä täsmentämällä.

Suomen eduskuntavaalit järjestetään 2.4.2023. Uudenmaan liiton hallitusohjelman valmistelussa on pyritty rakentamaan lähestymistapaan; mitä Uusimaa haluaa yhdessä Suomen hallituksen kanssa tehdä ensi vaalikaudella, jotta koko Suomi menestyy myös tulevaisuudessa. Olemme olleet kansainvälisesti kilpailukykyinen maakunta jo pitkään, mutta erityisesti nyt globaali toimintaympäristö ja erilaiset kriisit vaikeuttavat Uudenmaan mahdollisuutta jatkossa enää toimia koko maan hyvinvoinnin generoijana. Siksi Uusimaa ei sitä voi menestyä Suomen kansainvälisimpänä veturimaakuntana yksin, vaan tarvitsee aiempaa tiiviimpää yhteistyötä ja synergiaa Valtioneuvoston kanssa eri tasoilla.

Uudenmaan liiton toimisto on valmistellut elo-syyskuun aikana hallitusohjelmataivoitteita laaja-alaisesti hyödyntäen monipuolisesti omaa ja sidosryhmien asiantuntemusta.

Maakuntahallitus kävi keskustelun luonnoksesta 26.9. kokouksessa, jonka pohjalta luonnokseen on tehty muutoksia (muutokset on merkitty liitteeseen punaisella fontilla). HO-luonnoksesta on keskusteltu lisäksi mm. maakuntahallituksen nimeämässä erillisessä työryhmässä, sekä kuntajohtajien, kuntajohtajakokouksen valmistelusihteeristön ja elinkeinojohtajien asiantuntijaryhmän kokouksissa. Tavoitteena on esitellä tavoitteet Uudenmaan kansanedustajille (KENK) marraskuussa ja viedä ne tiedoksi Uudenmaan maakuntavaltuustolle joulukuussa.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- hyväksyä Uudenmaan liiton hallitusohjelmataivoitteet 2023
- viedä ne maakuntavaltuustolle tiedoksi.

Asian käsittely:

Käsittelyn aikana maakuntajohtaja muutti pohjaehdotustaan seuraavasti:

Maakuntahallitus päättää

- hyväksyä Uudenmaan liiton hallitusohjelmataivoitteet 2023 seuraavin selostusosaan tehdyin muutoksin
 - o 2.2 Vahvistetaan kansallista tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI) – Uudenmaan T&K -toiminnan menot ovat kohonneet viiteen prosenttiin maakunnan BKT:sta vuoteen 2030 mennessä
 - o 2.4 Vahvistetaan pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan turvallisuutta, turvallisuustyötä, huoltovarmuutta sekä varautumista
 - o 3.1 Lisätään koulutuksen aloituspaikkoja sinne ja niille aloille ja tasoille, missä väestörakenteen pohjalta on huomattavin kasvava tarve
- viedä ne maakuntavaltuustolle tiedoksi
- antaa liiton toimistolle tehtäväksi valmistella näitä tavoitteita konkretisoivia tekstejä siten, että niitä käsitellään sopivissa vaiheissa maakuntahallituksessa. Operatiivinen vaikuttaminen ja nopea reagoiminen on liiton toimiston tehtävä.

Arja Juvonen Johannes Niemisen kannattamana teki vastaesityksen, jossa tavoitteeseen 3 tehtäisiin seuraava lisäys: Panostetaan maahanmuuttajien työllistymiseen velvoittamalla heitä paremmin osallistumaan suomen tai ruotsin kielen kielikoulutukseen, sillä kielitaito on avain työllistymiseen.

Koska tehtyä vastaesitystä oli kannatettu, suoritettiin äänestys. Äänestys suoritettiin nimenhuutona. Ne, jotka kannattivat maakuntajohtajan muutettua pohjaehdotusta äänestivät JAA ja ne, jotka kannattivat Juvosen

vastaesitystä äänestivät EI. Äänestyksessä JAA -ääniä annettiin 12 (Aura, Holmberg, Hyvärinen, Kaukola, Komulainen, Krohn, Lohikoski, Markkula, Pajula, Saxberg, Stranius ja Vuorento) ja EI -ääniä 2 (Juvonen ja Nieminen).

Puheenjohtaja totesi, että maakuntajohtajan muutettu pohjaehdotus on tullut maakuntahallituksen päätökseksi.

Arja Juvonen Johannes Niemisen kannattamana teki vastaesityksen, jossa tavoitteeseen 4 tehtäisiin seuraava lisäys: Turvataan hyvinvointialueen palvelut rahoituksen kriteereijä täsmentämällä siten, että niissä huomioidaan hyvinvointialueen väestöpohja ja siinä tapahtuvat muutokset kuten väestön ikääntyminen ja maahanmuuttajien, turvapaikanhakijoiden ja laittomasti maassa oleskelevien palvelutarpeen kasvu. Palvelutarve kasvaa lainsäädännön muutosten myötä, kun laittomasti maassa oleskeleville turvataan myös kiireetön hoito ja tämä tuo lisää kustannuksia Uudellemaalle.

Koska tehtyä vastaesitystä oli kannatettu, suoritettiin äänestys. Äänestys suoritettiin nimenhuutona. Ne, jotka kannattivat maakuntajohtajan muutettua pohjaehdotusta äänestivät JAA ja ne, jotka kannattivat Juvosen vastaesitystä äänestivät EI. Äänestyksessä JAA -ääniä annettiin 12 (Aura, Holmberg, Hyvärinen, Kaukola, Komulainen, Krohn, Lohikoski, Markkula, Pajula, Saxberg, Stranius ja Vuorento) ja EI -ääniä 2 (Juvonen ja Nieminen).

Puheenjohtaja totesi, että maakuntajohtajan muutettu pohjaehdotus on tullut maakuntahallituksen päätökseksi.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- **hyväksyä Uudenmaan liiton hallitusohjelmatavoitteet 2023 seuraavin selostusosain tehdyin muutoksin**
 - o **2.2 Vahvistetaan kansallista tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI) – Uudenmaan T&K -toiminnan menot ovat kohonneet viiteen prosenttiin maakunnan BKT:sta vuoteen 2030 mennessä**
 - o **2.4 Vahvistetaan pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan turvallisuutta, turvallisuustyötä, huoltovarmuutta sekä varautumista**
 - o **3.1 Lisätään koulutuksen aloituspaikkoja sinne ja niille aloille ja tasoille, missä väestörakenteen pohjalta on huomattavin kasvava tarve**
- **viedä ne maakuntavaltuustolle tiedoksi**
- **antaa liiton toimistolle tehtäväksi valmistella näitä tavoitteita konkretisoivia tekstejä siten, että niitä käsitellään sopivissa vaiheissa maakuntahallituksessa. Operatiivinen vaikuttaminen ja nopea reagoiminen on liiton toimiston tehtävä.**

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Outi Ervasti

Maakuntahallitus 27.02.2023 § 20

310/07.00.04.00.00/2022

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se merkitsee tiedoksi liiton toimiston toteuttaman, Uudenmaan hallitusohjelmaan liittyvän edunvalvontatyön ja toimenpiteet.

Selostus

Hyväksyessään Uudenmaan hallitusohjelmataavoitteet 24.10. maakuntahallitus totesi, että niiden operatiivinen vaikuttaminen ja nopea reagoiminen on toimiston tehtävä. Samalla se antoi liiton toimistolle tehtäväksi mm. valmistella näitä tavoitteita konkreetisovia tekstejä siten, että niitä käsitellään sopivissa vaiheissa maakuntahallituksessa.

Hallitusohjelmataavoitteiden kommunikointi liiton elimissä

Uudenmaan hallitusohjelmataavoitteet valmisteltiin syksyn aikana tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa. Operatiivisen valmistelun koordinointi ja toteutus on tapahtunut aluekehityksen vastuualueella, yhteistyössä aluesuunnittelun ja viestinnän vastuualueiden kanssa.

Maakuntahallituksen hyväksytyä hallitusohjelmataavoitteet niitä on kommunikoitu ja keskusteltu syvällisemmin aluekehittämisen vastuualueen esittelemänä tähän mennessä mm. seuraavissa toimielimissä:

- 26.10 Kuntajohtajat
- 25.11 Uudenmaan kansanedustajien neuvottelukunta KENK
- 13.12 Maakuntavaltuusto
- 2.2. MYR aamukoulu

Varsinaisesti hallitusohjelmataavoitteet ”lanseerattiin” ulkoisille sidosryhmille Uudenmaan liiton järjestämässä maakuntaparlamentissa 3.–5.11.2022, missä ohjelman teemoista käytiin laajaa keskustelua.

Lisäksi Uudenmaan hallitusohjelma on esitelty ja siitä keskusteltu Antti Vasaran (VTT) puheenjohtamassa RIS-strategian ohjausryhmässä 19.12.2022.

Ulkoisen poliittinen vaikuttamistyö

Puolueiden vaaliohjelmat on analysoitu viestinnän toimesta peilaten niitä Uudenmaan hallitusohjelmataavoitteisiin. Lisäksi liiton eri työntekijät ovat jalkautuneet mm. suurimpien puolueiden vaaliristeilyille tai -tilaisuuksiin.

Aluekehittämisen vastuualue on kontaktoinut kaikki Helsingin ja Uudenmaan piirijärjestöt. Esityslistan lähtöön mennessä aluekehittämisjohtaja Juha Eskelinen ja kehittämisspäällikkö Outi Ervasti ovat tavanneet tähän mennessä molempien vaalipiirien SDP:n ja Kokoomuksen, sekä Uudenmaan Vihreiden edustajia. Tapaamisissa on esitelty Uudenmaan HO-tavoitteet ja käyty rakentavaa keskustelua maakunnan yhteisestä tahtotilasta. Enimmillään tapaamisiin on osallistunut toiminnanjohtajan lisäksi lähes parikymmentä vaalipiirin edustajaa, nykyistä tai kansanedustajaehdokasta.

Tämän lisäksi aluekehittämisen vastuualue tapaa keskeisiä valtionhallinnon, järjestöjen sekä muiden sidosryhmien edustajia (mm. TEM osastopäälliköt, VTT, AMKE, Akava, EK ym.) sovittaakseen vaikuttamistyön tavoitteita yhteiseksi edunvalvonnaksi. Tapaamisia keskeisiin sidosryhmiin jatketaan edelleen ja laajennetaan kevään aikana.

Tämän lisäksi Uudenmaan liiton aluesuunnittelun vastuualue on ollut aktiivinen Helsingin seudun MAL2023-työssä (maankäytön, liikenteen ja asumisen seudullinen suunnitelma) ja tuonut hallitusohjelman mukaisia näkemyksiä esille valmistelun eri työvaiheissa ja tilaisuuksissa, kuten päättäjäsenaari, selvitykset, vaikutusten arviointi ja työmenetelmien kehittäminen.

Myös EU:n ennallistamisasetuksen edunvalvonta on tulkittava osaksi Uudenmaan HO-vaikuttamista. Ne ovat edistäneet Uudenmaan viestiä Suomen hallitukselle, MEP:uille ja EU:hun siitä, että kasvavien kaupunkiemme kehittäminen kestävästi tulee olla jatkossakin mahdollista.

Kansainvälistä edunvalvontaa on tehty myös Metrexin aluesuunnittelun ja CPMR:n liikenteen ja energian verkostoissa. Metrexissä on mm. edistetty aluesuunnittelun toimesta yhteistä kannanottoa liittyen ennallistamisasetukseen ja järjestetty webinaareja liittyen ilmastotoimiin, jotka edistävät mm. Hiilineutraalin Uudenmaan hallitusohjelmataavoitetta.

Aluekehittämisen vastuualue on esitellyt Uudenmaan kiertotalouslaaksoa ja sen tavoitteita laajasti sidosryhmille, tehnyt tiivistä yhteistyötä ja edunvalvontaa green deal –prosessissa ministeriöiden (YM, TEM) sekä Pirkanmaan kanssa.

Aluekehittämiskeskustelut

Maakuntien ja valtion väliset ALKE-keskustelut käytiin poikkeuksellisesti tänä vuonna kaikkien maakuntien yhteisinä 8.–9.2.2023. Keskusteluiden teemat olivat vihreä siirtymä ja digitaalisuus, osaavan työvoiman liikkuvuus ja saatavuus sekä huoltovarmuus ja turvallisuus. Kaikissa läpileikkaavana oli TKI. TEM:n johtamilla kahden päivän keskusteluilla haettiin maakuntien näkemyksiä ja syötteitä ministeriöille vaalivuoden aluekehittämisen keskeisimmistä teemoista sekä aineistoa tulevan vaalikauden aluekehittämissä päätöksen taustaksi.

Osallistuminen paikan päälle oli tilasyistä rajattu 3–4 edustajaan / maakunnan liitto. Uudenmaan liiton edustajat olivat aluekehittämisjohtaja Juha Eskelinen, kehittämisjohtaja Outi Ervasti ja erityisasiantuntija Johannes Herala, sekä Uudenmaan ELY-keskuksen ylijohtaja Petri Knaapinen. Keskustelu myös striimattiin, ja kutsu sekä linkki lähetettiin kaikille maakuntahallitukselle, -valtuuston jäsenille, MYR:n jäsenille, kuntajohtajille sekä Uudenmaan liiton elinkeinojohtajien asiantuntijaryhmälle.

Keskusteluissa Uudenmaan edustajat toivat erittäin aktiivisesti ja monipuolisesti esille maakuntamme hallitusohjelmataavoitteita ja niiden perusteluargumentteja sekä faktoja. Liitto sai tukea ja ymmärrystä edunvalvontatavoitteilleen sekä ministeriöistä että myös muista, yllättävistäkin maakuntien liitoista eri puolilta Suomea, ja erityisesti TEM asettui tukemaan Uudenmaan roolia vahvana suunnannäyttäjänä ja siltana Suomen kansainväliseen menestykseen.

Keskustelut jatkunevat syksyllä valtioneuvoston ja kaikkien maakuntien yhteisillä ns. poliittisilla ALKE-keskusteluilla, joita puheenjohtaa tuleva aluekehitysministeri.

Maakuntien yhteinen edunvalvonta

Uudenmaan liiton EU-Office on valmistellut yhdessä Varsinais-Suomen liiton/Turun EU-toimiston kanssa Etelä-Suomen vaikuttamissuunnitelmaa

koheesiopolitiikkaan 2028–2034. Toimeksianto on tullut Etelä-Suomen maakuntajohtajilta, ja kytkeytyy olennaisesti Uudenmaan hallitusohjelmatavoitteisiin. Toteuttamissuunnitelma on esitelty maakuntajohtajille 10.1.2023.

Edelleen Uudenmaan HO-tavoitteiden aluepolitiikan uudistamiseen liittyen Etelä-Suomen liittojen aluekehittäjät ovat koonneet sekä maakuntien liittojen että ELY-keskusten hallinnoimiin rahoitusinstrumentteihin liittyvät säännökset, joissa sääntely eroaa maantieteellisin perustein eri alueilla.

Vastaavasti liittyen Uudenmaan logistisiin HO-tavoitteisiin liittojen liikennesuunnittelijat ovat valmistelleet Etelä-Suomen liikennestrategian pohjalta yhteisen liikenteen tavoitekuvan, joka sisältää priorisoidut maakuntien saavutettavuushankkeet.

Uudenmaan liiton aluesuunnittelun vastuualue on osallistunut HO-tavoitteidemme mukaisesti maakuntaliittojen yhteiseen kannanottoon liittyen tuulivoiman edistämiseen, sähköverkkojen kehittämiseen ja niiden haittavaikutusten vähentämiseen.

Niin ikään Uudenmaan liiton aluekehittämisen vastuualue on valmistellut yhdessä Varsinais-Suomen, Pirkanmaan sekä Pohjanmaan liittojen vastaavien kanssa nk. Kasvu-Suomen hallitusohjelmatavoitteita, jotka esiteltiin maakuntajohtajille 16.2.2023.

Uudenmaan liitto on yhdessä Viron Harjun kuntien yhteenliittymän kanssa valmistellut ja allekirjoittanut yhteistyön aiesopimuksen (Memorandum of Understanding), jonka yhteistyöteemoista hallitusohjelmatavoitteisiin liittyvät mm. liikenteen teemassa Tallinna-tunnelin edistäminen yhdessä sekä Suomessa että EU:n suuntaan sekä ilmaston ja kestävä kehityksen teema erilaisine toimenpiteineen. Valmistelusta on vastannut aluesuunnittelu.

Lisäksi Uudenmaan liiton hallitusohjelmatavoitteita on saatu sisällytettyä mm. AVIA-verkoston, Pro Rautatie ry:n, Suomen kasvukäytävän ja Päärataryhmän HO-tavoitteisiin.

Asiantuntijapalveluiden osto ja kampanjat

Terävöittääkseni vaikuttajaviestintää Uudenmaan liitto teki loppuvuodesta sopimuksen Ellun Kanat Oy:n kanssa. Päävastuu on ollut liiton viestinnän vastuualueella. Yhteistyön avulla on mm. liiton toimiston sisäisissä työpajoissa haettu Ellun Kanojen fasilitoimana tehokkaampaa sanoitusta edunvalvontaan pitkällä aikavälillä sekä hallitusohjelmatavoitteiden eteenpäinviennin tueksi. Ns. fraktioanalyysin kautta on analysoitu eri puolueiden jakaantumista ”intressilaitoihin” joille asiat tulee vaikuttamisviestinnässä sanoittaa eri tavoin.

Uudenmaan liitto toteuttaa parhaillaan metropolipolitiikka-kampanjaa yhdessä Helsingin seudun kauppakamarin, Etelä-Suomen median sekä Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien kanssa. Päävastuu on ollut liiton viestinnän vastuualueella. Tavoitteena on tehdä metropolipolitiikasta puheenaihe ennen vaaleja ja vaalien jälkeen. Metropolipolitiikan tavoitteet ovat samansuuntaiset Uudenmaan hallitusohjelmatavoitteiden kanssa. Ensimmäinen MetropoliaAreena-tapahtuma järjestettiin 31.1. ja toinen on tulossa 14.3.

Uudenmaan liitto on osallistumassa Suomi-Areenaan 27.–30.6. Porissa omalla paneelikeskustelulla, painottuen hallitusohjelmatavoitteiden TKI-

kärkeen, kiertotalouteen ja vihreään kasvuun. Valmistelun sisällöstä vastaavat aluekehittämisen ja viestinnän vastuualueet.

Muut, erityisesti viestinnän toimet

Uudenmaan liiton viestintä jakaa laajasti ja aktiivisesti tietoa Uudenmaan hallitusohjelmataavoitteista, niistä käytävästä keskustelusta sekä asiantuntijatyöstä hallitusohjelmataavoitteiden ja sen teemojen saralla aktiivisesti ja säännöllisesti tietoa kaikissa kanavissaan: uutiskirjeessään, mediatiedotteina, nettisivuillaan uutisina ja blogeina, Twitterissä, LinkedIn'ssä sekä Facebookissa. Niin ikään viestintä osallistuu hallitusohjelmataavoitteiden viestintää tukevien tilaisuuksien järjestämiseen ja jakaa niistä tietoa monikanavaisesti, sekä sparraa asiantuntijoita ulkoisessa viestinnässä.

Esimerkkejä viestinnästä:

- 24.10. Suomeksi ja ruotsiksi tiedotteet HO-tavoitteiden hyväksymisestä maakuntahallituksessa.
- Maakuntaparlamentin 3.–5.11.2022 tiedotus.
- Hallitusohjelmataavoitteille julkaistiin 5.12. oma verkkosivu suomeksi ja ruotsiksi.
- Hallitusohjelmataavoitteet-esite suomeksi ja ruotsiksi, painatettu käteen sopiva esite, jonka painos on 500 kpl. Esitettä on jaettu mm. Metropoliareena-tapahtumassa sekä lähetetty paperisena versiona jokaiselle Helsingin ja Uudenmaan kansanedustajalle. Esitteestä tehtiin myös sosiaaliseen mediaan lyhyt video.
- Maakuntajohtajan blogi koskien rahoituksen jakautumista kansallisesti. Blogi julkaistiin Etelä-Suomen Median lehdissä.

Liitteeseen on koottu konkreettisia esimerkkejä Uudenmaan liiton viestinnän toimenpiteistä hallitusohjelmataavoitteiden saattamiseksi laajasti uusimaalaisten päättäjien ja sidosryhmien tietoon.

Vaikuttamisen tausta-aineisto

Hallitusohjelmavalmistelun tueksi liiton asiantuntijat kokosivat jokaisesta tavoitteesta ns. perusmuistion (Word), joilla kunkin - yli 50 - HO-alatavoitteen toteuttamisen tärkeys on perusteltavissa Uudenmaan ja koko Suomen näkökulmasta. Liiton sisäiseen käyttöön laaditut muistiot ovat luettavissa MHS-teamskanavalla omassa kansiossaan.

Asian tausta

Uudenmaan hallitusohjelmataavoitteet valmisteltin syksyn aikana laaja-alaisessa yhteistyössä kuntien ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa ja ne pohjautuvat Uusimaa-ohjelman kolmeen strategiseen kärkitavoitteeseen, sekä neljäntenä kokonaisuutena Uudenmaan erityispiirteisiin kuntatalouden ja hyvinvointialueiden näkökulmasta.

Päävastuun hallitusohjelmataavoitteiden operatiivisesta valmistelusta on kantanut aluekehittämisen vastuualue, tiiviissä yhteistyössä viestinnän ja aluesuunnittelun vastuualueiden kanssa. Luonnosta käsiteltiin syksyn 2022 aikana mm. maakuntahallituksen nimeämässä erillisessä työryhmässä, sekä kuntajohtajien, kuntajohtajakokouksen valmistelusihteeristön ja elinkeinojohtajien asiantuntijaryhmän kokouksissa.

Maakuntahallitus hyväksyi tavoitteet 24.10.2022. Valtuustolle ne esiteltiin tiedoksi 19.12.2022. Taitettu julkaisu on luettavissa <https://uudenmaanliitto.fi/kehittaminen-ja-rahoitus/hallitusohjelmataavoitteet/>

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus merkitsee selostuksen tiedoksi.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaisesti.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Outi Ervasti